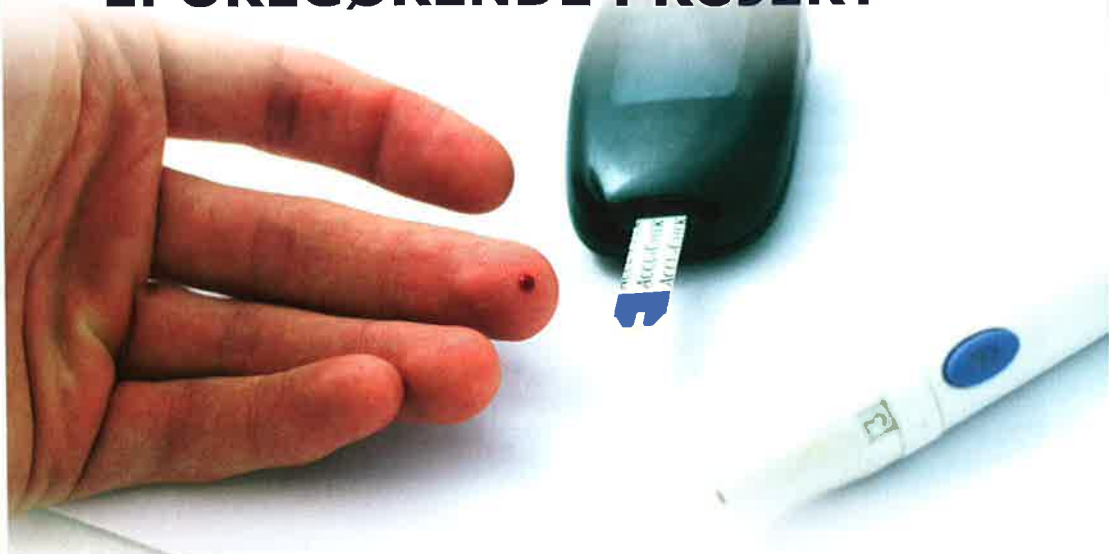

HJEMMESYGEPLEJERSKER KAN STØTTE PERSONER MED TYPE 2 DIABETES I AT DELTAGE I EPOKEGØRENDE PROJEKT

HEIDI NISSEN, KLINISK SYGEPLEJESPECIALIST, MKS, DELTID KONSULTATIONSSYGEPLEJERSKE OG KONSULENT

Indledning

Denne artikel fortæller om DD2 – Dansk center for strategisk forskning i type 2 diabe-

tes, hvis mål er en mere individualiseret behandling af den enkelte person med type 2 diabetes. Perspektivet er bl.a., at én blodprøve og genetiske tests skal kunne fortælle, hvilken undertype af type 2 diabetes personen har, så vedkommende hurtigst muligt kan få den rigtige medicin og behandling. For at nå dertil kræves opbakning omkring

Fakta om type 2 diabetes

I dag er der omkring 291.000 personer med type 2 diabetes i Danmark, og der kommer cirka 65 nye tilfælde hver dag.

Sygdommen er arvelig og forkorter i gennemsnit livet med omkring 2 – 5 år. Den rammer nu også børn og unge.

Hver dag får en person med type 2 diabetes amputeret en fod eller en anden kropsdel og samlet koster type 2 diabetes i dag samfundet omkring 65 millioner kr. per dag.

Derfor er en national strategi nødvendig!

projektet, og her spiller hjemmesygeplejersker en vigtig rolle. De kan nemlig bidrage til, at flest muligt personer med nyopdaget type 2 diabetes bliver tilbudt at deltage i projektet.

Scenarie

Poul er 65 år og har for nylig fået konstateret type 2 diabetes hos sin egen læge, som har henvist Poul til at deltage i holdundervisning på diabeteskole på det nærmeste diabetesambulatorium. Her bliver Poul rystet over at høre, at den behandling, de fleste med type 2 diabetes i dag anbefales, oftest består af adskillige daglige tabletter. Formålet med behandlingen er at forebygge diabetiske senkomplikationer, men Poul har aldrig før spist så meget som en vitaminpille – og han mærker jo intet til at have diabetes. Det er svært for ham at forstå, at man på baggrund af tal og statistik pludselig bør spise en masse medicin.

Men inden for en overskuelig årrække ser det formentlig også anderledes ud. Det er i hvert fald et af formålene med DD2.

Hvem kan være med og hvordan?

Personer over 18 år med type 2 diabetes diagnosticeret efter den 1. januar 2009 kan deltage. De kan tilmelde sig projektet på forskellig vis, enten via et diabetesambulatorium, via egen læge eller via projektets hjemmeside: www.DD2.nu. Personen informeres ved deltagelse om projektet og underskrive informeret samtykke. Man møder op til én faste blod- og urinprøve samt udfyldelse af et spørgeskema – det hele tager kun 30 minutter. Prøverne opbevares anonymt i DD2 biobanken, og herfra kan forskere tilknyttet projektet bruge dem til forskellige undersøgelser. Erfaringer viser, at rigtig mange takker ja til at deltage i projektet.

Hvad kan du som hjemmesygeplejerske gøre?

Med kendskab til og viden om projektet spiller hjemmesygeplejersken en vigtig rolle.

Fakta om DD2-projektet

DD2-projektet støttes bl.a. af Det Strategiske Forskningsråd, regionerne, Sundhedsstyrelsen, Novo Nordisk samt Diabetesforeningen.

Alle data opbevares anonymt. Data fra de elektroniske registreringskemaer samles automatisk i DD2-databanken, og blod- og urinprøverne opbevares i DD2-biobanken.

Når du møder en person med type 2 diabetes, diagnosticeret efter den 1. januar 2009, kan du spørge personen om, hvorvidt han eller hun kender projektet og i givet fald, om vedkommende deltager. Kender personen ikke projektet, kan du fortælle om projektet og dets perspektiver og opfordre vedkommende til at deltage. Giv eventuelt personen med type 2 diabetes DD2-patientfolderen, og fortæl, at vedkommende kan tilmelde sig. Hjemmesygeplejersker er altid velkomne til at kontakte DD2 sekretariatet og få tilsendt DD2 foldere. Ligeledes kan personer med type 2 diabetes kontakte DD2 via www.DD2.nu, på mail@DD2.nu eller ved at ringe på 65 41 53 32 (Telefontid: Mandag, onsdag og fredag kl. 09.00 – 13.00). På www.DD2.nu finder du yderligere information, herunder patientfoldere og et kort over praktiserende læger, der deltager i projektet, og der kommer hele tiden flere deltagende praksis til. Her opdateres også løbende de resultater, som projektet genererer.

Hvilken viden har vi indtil nu fra projektet?

DD2-projektet vil føre til flere forskellige forskningsresultater, som løbende bliver offentliggjort. Du kan følge med via www.DD2.nu, hvor du også kan tilmelde dig nyhedsbrev. Der er både sider, rettet mod fagpersoner og mod patienter. Resultater fra projektet afrapporteres til Sundhedsstyrel-

Læs mere på www.DD2.nu eller tilmeld dig og din arbejdsplads via dd2.nu/kontakt/skriv-til-os

Læs artiklen om de 580 første patienter: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3470453/pdf/clep-4-043.pdf>

Læs artiklen om intervalgang i Diabetes Care: <http://dd2.nu/media/4895/Karstoft,%20Diabetes%20Care,%202012.pdf>

sen, så alle danske diabetesmiljøer får del i den nye viden hurtigst muligt.

Det første videnskabelige projekt er gennemført, og resultaterne er publiceret. Det handler om effekten af intervalgang guidet af en særlig skridttæller (1). Deltagernes kondition blev forbedret med 16 pct., BMI og mængden af fedt på maven blev reduceret, og deltagerne opnåede forbedret glykæmisk kontrol. På baggrund af undersøgelsen anbefaler forskerne, at man tester intervalgang i større perspektiv f. eks. i kommunalt regi. Også det arbejdes der nu på, hvilket vi helt sikkert kommer til at høre mere om i fremtiden.

Vi ved i dag, at af de første 580 deltagere i projektet har mændene i gennemsnit taget

29 kg på siden de var 20 år, og kvinderne 31 kg. 6 pct. drikker mere end Sundhedsstyrelsen anbefaler. 63 pct. deltager ikke regelmæssigt i sportsaktiviteter, og 292 har nært beslægtet familie med type 2 diabetes. Desuden har en fjerdedel tillige diagnoser som kræft, hjertekarsygdomme, hjerneblødninger eller blodpropper i hjernen og nyresygdomme (2).

Forskning viser desuden, at det, der under ét kaldes type 2 diabetes, er ti forskellige sygdomme, som følgelig skal behandles forskelligt. Hvilken behandling, der gavner den enkelte person med type 2 diabetes, skal de 50.000 deltagere, vi satser på kommer med i projektet, være med til at besvare.

Referencer:

1. Karstoft K. et al. The Effects of Free-Living Interval-Walking Training on Glycemic Control, Body Composition, and Physical Fitness in Type 2 Diabetes Patients. *Diabetes Care* Publish Ahead of Print, published online September 21, 2012. www.dd2.nu > videnskabelige publikationer.
2. Thomsen, R. W. et al. The Danish Centre for Strategic Research in Type 2 Diabetes (DD2) study: Collection of baseline data from the first 580 patients. *Clinical Epidemiology*, 2012; 4 (Suppl 1) 43–48

